

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

JEGYZŐKÖNYV A NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG 2017. MÁRCIUS 13-I ÜLÉSÉRŐL

Az ülés helyszíne: Nemzeti Választási Iroda székháza (1054 Budapest, Alkotmány u. 3.)

Az ülés ideje: 2017. március 13. 17:00 óra

Jelen vannak: Prof. Dr. Patyi András elnök
Dr. Bozsóki Éva elnökhelyettes
Dr. Boda Pál
Dr. Fábián Adrián
Dr. Rádi Péter
Dr. Sasvári Róbert

Dr. Bodolai László
Dr. Litresits András
Dr. Sárhegyi Zoltán László

Dr. Pálffy Ilona NVI elnök
Dr. Gáva Krisztián NVI elnökhelyettes
Dr. Szegedi Krisztián NVI főosztályvezető
az NVI munkatársai

Dr. Patyi András NVB elnök: Köszönti a Nemzeti Választási Bizottság ülésén megjelenteket. Külön köszönti a Nemzeti Választási Iroda elnökét és elnökhelyettesét. Megállapítja, hogy a Bizottság 9 taggal határozatképes és az ülést megnyitja. A meghívóban két napirendi pont felvételét kezdeményezte. A 2. napirendi pontban két fellebbezés elbírálására kerül sor, melyek ugyanazon FVB határozat ellen kerültek benyújtásra, jelentős részben azonos jogi indokokkal, ezért javasolja, hogy a két fellebbezést a Bizottság együttesen bírálja el és azokról egy határozattal hozzon döntést. Szavazásra bocsátja a napirendi pontok elfogadását.

Szavazás

A Bizottság 3. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 9 igen egyhangú szavazattal megállapítja az alábbi napirendet:

- I. Országos népszavazási kezdeményezés elbírálása
- II. Magánszemélyeknek a Fővárosi Választási Bizottság 6/2017. (III. 7.) FVB számú határozata ellen benyújtott fellebbezései elbírálása

I. Országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

1. A Demokrata Párt által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Szegedi Krisztián NVI főosztályvezető: 2017. február 22-én nyújtott be a Demokrata Párt országos népszavazási kezdeményezést „*Akar-e Ön előrehozott országgyűlési választást Magyarországon?*” kérdésben. A beadvány formailag megfelel a feltételeknek, tartalmazza a szükséges mennyiségű érvényes támogató aláírást, illetve a NAIH határozatát a nyilvántartásba vételről.

Dr. Patyi András NVB elnök: Javasolja, hogy a Bizottság az „*Akar-e Ön előrehozott országgyűlési választást Magyarországon?*” népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését tagadja meg a 27/2009. (III. 12.) AB határozat, valamint a 41/2015. és 128/2015. számú NVB határozatok figyelembevételével. Magyarországon választott Országgyűlés működik, Ahhoz, hogy a kérdésben foglalt akarat érvényesüljön, meg kell, hogy szűnjön a működő Országgyűlés megbízatása. Ez feloszlás vagy felosztatás útján teljesülhet. Az Alaptörvény tiltott tárgykörként határozza meg az Országgyűlés feloszlásáról történő népszavazási kérdést. A másik megszűnési lehetőség, ha a Köztársasági Elnök oszlatja fel az Országgyűlést, ez esetben a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe, mindezért ebben a kérdésben nem lehet népszavazást tartani. Az említett határozatokban ezek az indokok szintén részletesen kifejtésre kerültek.

Dr. Litresits András NVB tag: Az Nsztv. 10. §-a alapján Elnök asszony a kezdeményezést 5 napon belül határozattal elutasíthatja, ha az országos népszavazás intézményével nyilvánosan ellentétes. Tétélesen nem szerepel a törvényben, hogy a tiltott tárgykörbe tartozó kérdéseket ide kell sorolni, de felveti ennek átgondolását.

Dr. Pálffy Ilona NVI elnök: Ezekre az esetekre megítélése szerint nem vonatkozik ez a jogkör, a törvény a tiltott tárgykörök megállapítását a Bizottság hatáskörébe utalja.

Dr. Patyi András NVB elnök: Egyetért, hogy szűken kell értelmezni az erre vonatkozó korlátozó szabályokat. Szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 9 igen egyhangú szavazattal az „*Akar-e Ön előrehozott országgyűlési választást Magyarországon?*” népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadja.

II. Magánszemélyeknek a Fővárosi Választási Bizottság 6/2017. (III. 7.) FVB számú határozata ellen benyújtott fellebbezései elbírálása

Dr. Patyi András NVB elnök: A napirend keretében a Fővárosi Választási Bizottság 6/2017. (III. 7.) FVB számú határozatával szemben két fellebbezés együttes elbírálására kerül sor, mely az FVB „*Egyetért-e Ön azzal, hogy Budapest Főváros Önkormányzata vonja vissza a 2024. évi nyári olimpiai és paralimpiai játékok megrendezésére irányuló pályázatát?*” fővárosi szintű helyi népszavazási kezdeményezés támogatására gyűjtött aláírások ellenőrzése tárgyában született.

Dr. Szegedi Krisztián NVI főosztályvezető: Az FVB 6/2017-es határozatával megállapította, hogy a népszavazási kezdeményezésre összegyűjtött érvényes aláírások száma 151.239, illetve indokolásában kifejtette, hogy a választójoggal rendelkező választópolgárok száma Budapesten a kérdést hitelesítő határozat jogerőre emelkedésének napján, 2017. január 10-én 1.385.262 fő volt. Ezekre a tényekre alapozva két magánszemély nyújtott be fellebbezést március 8-án, illetve március 10-én. Mindkét beadvány arra hivatkozik, hogy a Fővárosi Választási Bizottság ilyen irányú döntésével megsértette az Nsztv.-t, illetve a Ve.-t, mert nem azonos alapon állapította meg a választójogosultak névjegyzékben szereplők körét, illetve nem ugyanezen elv alapján vizsgálta meg a benyújtott aláírásokat és határozta meg, hogy mely aláírások voltak érvényesek. Beadványozók kérik ennek összhangba hozását, illetve sérelmezik, hogy az FVB nem jelentette ki határozatában, hogy a kezdeményezéshez összegyűjt-e az érvényes számú aláírás. A beadványok lényege, hogy amennyiben az FVB a névjegyzéki adatot a lakóhely és ezen felül az időközi önkormányzati választáson részt venni jogosult tartózkodási hellyel rendelkezők száma alapján állapítja meg, akkor ennek megfelelően kell az érvényes aláírások számát is meghatározni és nem veheti figyelembe azokat, akik egyéb tartózkodási hely okán írták alá az aláírásgyűjtő íveket. Amennyiben a tartózkodási hellyel rendelkezőket is beszámítja, akkor módosítania szükséges az érvényes aláírások számát és a tartózkodási hellyel rendelkezőkkel megnövelt névjegyzéki adatot kell figyelembe vennie. Ezt a két elemet kérik összhangba hozni a beadványozók.

Dr. Patyi András NVB elnök: Javasolja, hogy a Bizottság a Fővárosi Választási Bizottság 6/2017. (III. 7.) FVB számú határozatát az alábbiak szerint változtassa meg: a Nemzeti Választási Bizottság állapítsa meg, hogy a Fővárosi Választási Bizottság 3/2016. (XII. 7.) FVB számú határozatával hitelesített „Egyetért-e Ön azzal, hogy Budapest Főváros Önkormányzata vonja vissza a 2024. évi nyári olimpiai és paralimpiai játékok megrendezésére irányuló pályázatát?” fővárosi szintű helyi népszavazási kezdeményezés támogatására gyűjtött érvényes aláírások száma legalább 139.196. A Bizottság állapítsa meg továbbá, hogy a fővárosi szintű helyi népszavazási kezdeményezés támogatására gyűjtött érvényes aláírások száma eléri a Fővárosi Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 53/2014. (XII. 12.) Főv. Kgy. rendelet 62/A. §-ában meghatározott, a helyi népszavazás elrendeléséhez szükséges számot. Eltérő jogértelmezés alapján korrigálniuk kell azt a minimális létszámot, melynek megállapítása az FVB dolga lett volna és állapítsák meg, hogy a szám teljesíti a közgyűlési rendeletben foglalt minimális arányt, ugyanis az erről szóló rendelkezés az FVB határozatából hiányzik. Fellebbezők szóvá tették, hogy a Fővárosi Választási Bizottság eltérő számítási alap rögzítésével jutott arra az eredményre, hogy elegendő 138.526 érvényes aláírást megállapítani az aláírások ellenőrzése során. Az FVB azt az álláspontot foglalta el, hogy helyi népszavazási kezdeményezés során minden állandó lakóhellyel rendelkező és minden érvényes tartózkodási hellyel rendelkező választópolgár az adott településen aláírhat és támogathat helyi népszavazási kezdeményezést, ugyanakkor az érvényességi küszöb megállapításánál egy szűkebb személyi körből állapítottak meg 10%-ot. A különbség abból adódik, hogy a Nemzeti Választási Iroda által a Fővárosi Választási Iroda számára megadott névjegyzéki alapadatok nem tartalmazzák a tartózkodási hellyel rendelkezőket a fővárosban, ugyanis az NVI által vezetett választási névjegyzék azokat a szabályokat követi, mely szerint a helyi névjegyzékben azok a polgárok szerepelnek, akik érvényes budapesti lakóhellyel rendelkeztek; bejelentett lakóhely hiányában érvényes budapesti tartózkodási helyük van; Budapesten érvényes lakóhellyel, a fővároson kívül érvényes tartózkodási hellyel is rendelkeztek, és a 2014. évi helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán választójogukat lakóhelyükön, azaz Budapesten gyakorolták, vagy gyakorolhatták volna; Budapesten kívül érvényes lakóhellyel, a fővárosban érvényes tartózkodási hellyel rendelkeztek és a 2014. évi helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán választójogukat átjelentkezési kérelmük alapján a tartózkodási helyükön, azaz Budapesten gyakorolhatták. Ez azt a személyi kört jelenti, akik a Ve. vonatkozó rendelkezése értelmében egy időközi helyi képviselői, illetve polgármester-választáson részt vehetnének. Javasolja, hogy a Bizottság az NVI által követett elvet fogadja el, mely szerint egy helyi népszavazásban azok a választópolgárok vehessenek részt, akik vagy részt vettek, vagy részt vehettek volna annak a képviselő-testületnek a megválasztásában, amelyiknek a hatáskörébe tartozó kérdésben a nép a népszavazás útján visszaveszi magához a döntéshozatali jogkört.

Az FVB jogértelmezésével azt a lehetőséget teremtenék meg, hogy azok a választópolgárok, akiknek van lakóhelye és tartózkodási helye is, két különböző településen vehetnek részt a helyi hatalomgyakorlásban. Az Alaptörvény azonban a helyi népszavazáshoz való alapjogot a helyi választásokon való részvétel jogához köti. Az Nsztv. 1. § úgy rendelkezik, hogy a népszavazási ügyekben a Ve. Általános részét kell alkalmazni. A névjegyzék vezetésére vonatkozó szabályok ugyanakkor a Ve. Különös részében, a helyi választásokra vonatkozó fejezetben találhatóak. A Ve. 168. §-a egyáltalán nem ismeri a tartózkodási helyen történő szavazást. Javasolja, hogy a Bizottság értsen egyet az NVI névjegyzék-vezetési jogértelmezésével, fogadják el irányadónak és állapítsák meg, hogy azok írhattak volna alá érvényesen, akiket az előbb tételesen ismertetett. Ez a létszám a jelenlegi névjegyzéki adatok szerint 1.385.262, ezért ennek a 10%-át kell keresniük. A kezdeményezés olyan nagyszámú érvényes és eredményes aláírást tartalmaz, amely alkalmas arra, hogy a Közgyűlés napirendre tűzze a kérdést és döntsön az elrendelés tárgyában.

Dr. Litresits András NVB tag: A főváros az ellenőrzés során a tartózkodási helynél mindenkit figyelembe vett?

Dr. Patyi András NVB elnök: Ez a szám az általa ismertetett személyi kört tartalmazza, nem kell megismételni a számítást.

Dr. Litresits András NVB tag: Az egyik fellebbező személyi számának megadását nagyon furcsának tartja.

Dr. Szegedi Krisztián NVI főosztályvezető: A személyi azonosítót a névjegyzékben leellenőrizték és rendben találták.

Dr. Litresits András NVB tag: A népszavazási törvény vonatkozásában mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenes helyzet van, mivel a tervezet egy szűkítő értelmezést tartalmaz azzal, hogy az időközi választáshoz köti. Tudomása szerint egy tartózkodási helyet csak 2 évig lehet létesíteni, önkormányzati választás 5 évente van. Ezzel az értelmezéssel megfosztják az állampolgárt az Alaptörvényben biztosított helyi népszavazási jogától. Úgy gondolja, hogy az időközi önkormányzati választási névjegyzéket nem kellene figyelembe venniük. A Bizottság nem vehet el szavazati jogot senkitől, a jogalkotó felé kellene jelezni a problémát. Arra sincs tételes jogszabályi rendelkezés, hogy mikor kell megállapítani azt a létszámot, ami a gyűjtéshez szükséges.

Dr. Patyi András NVB elnök: Nem fosztanak meg senkit a szavazati jogától, mert a tartózkodási hely alapján nincs senkinek alanyi joga arra, csak akkor, ha bejelentkezik és törlik a lakóhelyi névjegyzékből. Itt az FVB adott jogot a tartózkodási

hellyel rendelkezőknek is és erre nincs felhatalmazása. Anélkül vesz figyelembe budapesti tartózkodási helyel rendelkező polgárokat, hogy törölve lennének a lakóhelyi névjegyzékből, ami feltétele lenne a választáson való részvételnek.

Dr. Boda Pál NVB tag: Egyetért a határozattervezettel és osztja Litresits András felvetését, hogy jogszabályi rendezést kívánó kérdés lenne, de a fellebbezést el kell bírálni. Véleménye szerint az Alkotmányból és az alapelvekből, valamint a választópolgári egyenlőségből kell kiindulni, melynek tekintetében a legjobb megoldás, amit a határozattervezet tartalmaz.

Dr. Litresits András NVB tag: Nem ért egyet a tervezettel. A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény 1. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a választópolgár a lakóhelyén, vagy bejelentett tartózkodási helyén választhat. Ez visszautal az Alaptörvény XXIII. cikkére. Ha valakinek van egy bejelentett, NVI által látható tartózkodási helye, akkor van szavazati joga egy helyi népszavazáson.

Dr. Rádi Péter NVB tag: A jogszabályok nem egyértelműek. Amikor helyi népszavazásról beszélnek, akkor az általános választás analógiáját próbálják alkalmazni, az időközi választás pedig speciális választás. Egy helyi népszavazás esetében kizárható, hogy az ország összes településében van ugyanakkor népszavazás, tehát a névjegyzékből való törlés ebben az esetben az átjelentkezésnél milyen relevanciával bírna? Egy adott településen van csak helyi népszavazás.

Dr. Patyi András NVB elnök: Elképzelhető, hogy a Bizottság arra az álláspontra helyezkedik, hogy kizárólag az anyagi jogi rendelkezést veszi figyelembe, és akinek Budapesten lakóhelye és tartózkodási helye van, érvényesen részt vehetett. Ebben az esetben is meg kell változtatniuk az FVB határozatát, mert abban nem szerepelnek pontos számok.

Dr. Fábrián Adrián NVB tag: Javasolja, hogy Ve. 307/C. §-ra vonatkozó hivatkozásokat vegyék ki a határozattervezetből, meghagyva a tartalmi részt.

Dr. Patyi András NVB elnök: A tervezet mögött alapelveként húzódik meg az, hogy a választópolgári egyenlőség elvét szerették volna érvényesíteni, valamint az, hogy Magyarországon elsődleges a közvetett hatalomgyakorlási forma. A tervezet azon az elvi állásponton van, hogy nem lehet a kivételes hatalomgyakorlási formára szélesen megengedőbb szabályokat alkalmazni, mint a választáson alapulóra. Ezért támaszkodik az időközi választáson meghatározott személyi körre. Kivehetők a cikkelyek, de az elvi alapállás akkor is az lesz, hogy azért építenek a korábbi döntésre, hogy a választópolgárok köre között ne tegyenek különbséget.

Dr. Rádi Péter NVB tag: Egyetért Boda Pál tagtársukkal abban, hogy az, hogy ilyen jogtudományos igényességgel tárgyalják a kérdést, nagy dolog az FVB-hez képest, akinek az eljárása alkotmányos aggályokat vet fel. Támogatja a tervezetet.

Dr. Patyi András NVB elnök: További hozzászólás nincs, a vitát lezárja és szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását, elfogadva azt, hogy a Ve. 307/C. §-ára történő tételes hivatkozást az indokolásból törlik, és a választópolgári egyenlőségre alapozzák döntésüket.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 8 igen, 1 nem szavazattal a Fővárosi Választási Bizottság 6/2017. (III. 7.) FVB számú határozatát az alábbiak szerint változtatja meg: A Nemzeti Választási Bizottság megállapítja, hogy a Fővárosi Választási Bizottság 3/2016. (XII. 7.) FVB számú határozatával hitelesített *„Egyetért-e Ön azzal, hogy Budapest Főváros Önkormányzata vonja vissza a 2024. évi nyári olimpiai és paralimpiai játékok megrendezésére irányuló pályázatát?”* fővárosi szintű helyi népszavazási kezdeményezés támogatására gyűjtött érvényes aláírások száma legalább 139.196. A Nemzeti Választási Bizottság megállapítja továbbá, hogy a fővárosi szintű helyi népszavazási kezdeményezés támogatására gyűjtött érvényes aláírások száma eléri a Fővárosi Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 53/2014. (XII. 12.) Főv. Kgy. rendelet 62/A. §-ában meghatározott, a helyi népszavazás elrendeléséhez szükséges számot.

Dr. Patyi András NVB elnök: Az ülésakta tartalmazza az elbírálásra váró országos népszavazási kezdeményezések listáját, valamint az Alkotmánybíróságnak a Ve. rendelkezése kapcsán mulasztásokban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet megállapító határozatát. További napirendi pont nincs, az ülést bezárja.

k. m. f.

Prof. Dr. Patyi András
a Nemzeti Választási Bizottság
elnöke

